

INTEGRALE
VEILIGHEID
HOGER ONDERWIJS

Programma Integrale Veiligheid Hoger Onderwijs

Bijdrage aan Themadag

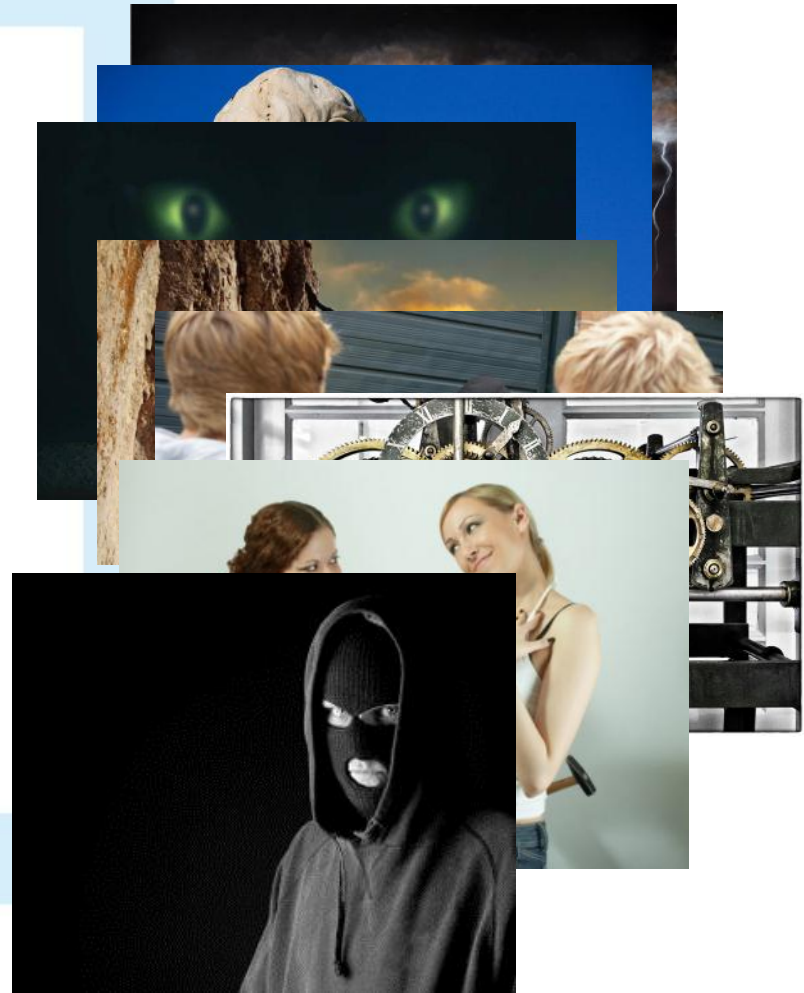
“Radicalisering en de rol van scholen, jeugdzorg en gemeenten”

Den Haag, 18 juni 2015, 13.45 uur – 14.00 uur

Carla van Cauwenberghe & Paul Goossens
Programmama Integraal Veilig Hoger Onderwijs

Allerlei bedreigingen

- Natuur en pech
- Vergissingen
- Onoplettendheid
- Onverantwoordelijkheid
- Groepsdynamiek
- Systemfouten
- Kwaadwillendheid
- Criminaliteit

Zijn we als onderwijsinstelling 'in control'?

- Hebben we als bestuurders onze veiligheidsrisico's in kaart?
- Wat speelt er binnen onze instelling?
- Tegen welke risico's lopen medewerkers en studenten aan?
- Waardoor werden/worden die veroorzaakt?
- Wat waren/zijn (mogelijke) gevolgen?
- En hoe maken we ze beheersbaar?
- Welke nieuwe dreigingen komen er op ons af?
- Waar liggen onze kwetsbaarheden?
- Hoe gaan we daar mee om?
- Hoe maken we de stap van kwetsbaar naar weerbaar?
- En ... Wat is daar voor nodig?

Veiligheid integraal: raakt ons allemaal

HET PROGRAMMA INTEGRAAL VEILIG HOGER ONDERWIJS HEEFT TOT DOEL HOGE SCHOLEN EN UNIVERSITEITEN TE ONDERSTEUNEN IN HET (BLIJVEN) BIJEN VAN EEN VEILIGE EN INTEGERE WERK- EN LEEROMGEVING VOOR STUDENTEN EN MEDEWERKERS.

THEMA'S

Opbrengst fasen I & II IV HO [1]

- Tools en good practices op gebied van:
- Risicoanalyse
- Governance Integrale Veiligheid
- Bewustzijn veiligheid
- Handreikingen (leefstijlrisico's, schoolaanslagen, radicalisering)
- Integriteit
- Privacy Impact Assessment

Opbrengst fasen I & II IV HO [2]

- Cyberdreigingsbeeld HO
- Controversiële onderwerpen in de klas
- Zorgvuldig proces (wat kan, wat mag en wat moet je delen)

ZORGWEKKEND GEDRAG & RADICALISERING

Hoger onderwijsinstellingen zijn afspiegelingen van de samenleving. Risico's die zich manifesteren in de samenleving zijn daarmee ook risico's die zich kunnen manifesteren in de instellingen. Een van die risico's is (dreigen met) geweld of de bereidheid om geweld te gebruiken. Onderwijsinstellingen kunnen een belangrijke preventieve rol spelen hierin door het signalerende vermogen van medewerkers te vergroten en hen te ondersteunen met een duidelijk handelingsperspectief. Instellingen doen dit vanuit de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van betrokkenen zelf, de directe omgeving van de instelling, de mensen die daarin studeren of werken en vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid. De preventieve rol kan worden ingevuld door aandacht te besteden aan zorgwekkend gedrag, hoe dit te signaleren, individueel en multidisciplinair handelingsperspectief en escalatieproces binnen de instelling. Radicalisering, ongeacht ideologie, is een onderdeel van deze aandacht.

Voorbeeld:

Aanpak zorgwekkend gedrag (incl radicalisering)

- Naar analogie van aanpak Hogeschool Rotterdam:
- Voorgeschiedenis 2013:
 - Aanleiding: onderbuikgevoel over sommige studenten bij medewerkers, handelingsperspectief onbekend – PGE?
 - Pilot bij 1 instituut van de HR gehouden
 - Geoefend met casuïstiek
 - Proces van signaleren tot delen extern in kaart gebracht
 - Gaandeweg verbreed met info van NCTV, Isdep, RAN, LPLP, RKD, politie, meldpunt radicalisering, collega-instellingen Integraal Veilig Hoger Onderwijs, kennis binnen onderwijs, etc
 - Handreiking signalering en aanpak veiligheid- en leefstijlrisico's in het HBO (2013)

Vervolg per 2014

- Bevestiging van gevoel andere HO instellingen
- in 2014 toename extremisme – Syriëgangers – aanslagen – maatschappelijke onrust.
- Borgen van:
 - veiligheid betrokken studenten zelf,
 - veiligheid andere studenten & medewerkers,
 - invullen maatschappelijke verantwoordelijkheid
- behoefte aan deskundigheidsbevordering
- Uitgangspunt is **zorgwekkend gedrag**
- Extremisme - ongeacht ideologie - maakt hier slechts deel van uit.

Het programma

1. 1^e lijns professionals: versterken signalerend vermogen
 - Basiskennis
 - Inzicht ondersteuning vanuit de instelling
 - *Wat kan, wat mag, wat moet* gedeeld
2. Studentondersteuners: idem + handelingsperspectief
 - Inzicht zorgvuldig proces, juridisch
 - Escalatieladder
 - Multi disciplinaire aanpak (intern)
3. Train – de – trainer
 - Cascade model

Het programma

4. Zorgvuldig proces & escalatieladder beschrijven
5. Organiseren 'zorgoverleg'
 - Decanaat, SLC, vertrouwenspersonen, mentoraten, juristen, veiligheid
 - Trends, casuïstiek, analyse
6. Netwerk versterken
7. Uitrol hoger onderwijs!

- [Zorgvuldige procesgang zorgwekkend gedrag](#)

<http://www.integraalveilig-ho.nl/wp-content/uploads/Proces-zorgwekkend-gedrag.pdf>

Zorgvuldig proces

- Kernpunten horizontaal:
 - Bespreek je zorg met betrokkene
 - Collegiale consultatie
- Kernpunten verticaal = escalatieladder
 - Schaal op als zorg niet is weggenomen
 - Multidisciplinair overleg
 - Schaalt als laatste op naar ...(bv CvB)
- Afwegingskader 1:
 - Veiligheid betrokkene
 - Veiligheid andere studenten / medewerkers
 - Veiligheid omgeving / maatschappij

Zorgvuldig proces [2]

- Afwegingskader 2:
 - Alle mogelijkheden benut?
 - Alles gedaan voor toestemming?
 - Noodzakelijk voor risico reductie?
 - Ja = delen extern
 - Acut risico:
 - Voor eigen veiligheid
 - Voor derden
 - Strafbaar feit
-
- Ja = extern delen (instemming CvB)

Tot slot

- Bestuurlijke steun
- Rol onderwijs: preventie, toekomstgericht
- Brede benadering van zorgwekkend gedrag
- Zorgvuldig proces en escalatieladder = houvast
- Bouw praktische tips in de trainingen in
- 'perseverance'

www.integraalveilig-ho.nl

www.integraalveilig-ho.nl/wp-content/uploads/Proces-zorgwekkend-gedrag.pdf

Dank voor uw aandacht!